

LEZEN: Zacharia 9:9; Matteüs 21:1–46; Romeinen 4:13–16; Openbaring 14:7–12; Handelingen 6:7; Matteüs 22:1–15.

KERNTekST: ‘Hebt u dit nooit in de Schriften gelezen: “De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Dankzij de Heer is dit gebeurd, wonderbaarlijk is het om te zien.”’
Matteüs 21:42

JEZUS IN JERUZALEM

In Matteüs 20:27, 28 zei Jezus: ‘En wie van jullie de eerste wil zijn, zal jullie dienaar moeten zijn – zoals de Mensenzoon niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen.’ Dit is Jezus, de eeuwige God, degene die alles heeft geschapen, die hier op aarde als een dienaar heeft gewoond. Hij diende de verlorenen, de zieken en de armen, van wie velen hem toch nog verachtten. Zo’n zelfopoffering kunnen wij nauwelijks bevatten!

Maar al is zijn dienstbaarheid nog zo onbegrijpelijk, de verwondering gaat nog verder. Want hij, de eeuwige God, wordt nu geconfronteerd met het doel waarvoor hij gekomen is: om ‘zijn leven te geven als losgeld voor velen’. Deze zelfopoffering vindt zijn hoogtepunt in een mysterie ‘waarin zelfs engelen graag zouden doordringen’:¹ het kruis.

Deze week kijken we naar enkele belangrijke gebeurtenissen en lessen van Jezus, ten tijde dat hij in Jeruzalem kwam. Hij kwam er niet om als aardse koning gekroond te worden, zoals veel mensen verlangden en hoopten, maar om ‘één gemaakt [te worden] met de zonde, zodat wij door hem rechtvaardig voor God konden worden’.²

¹ 1 Petrus 1:12

² 2 Korintiërs 5:21

MAAK
DEZE LES VOOR
SABBAT
4 JUNI

EEN VOORSPELDE KOMST

Na hun 70-jarige ballingschap in Babylon begonnen de Joden terug te keren naar Jeruzalem. Ze waren enthousiast over het herstel van hun tempel. Maar toen de fundering was gelegd, beseften degenen die de geweldige tempel van Salomo hadden gezien dat deze tweede tempel bij lange na niet zo mooi zou worden. Daarom huilden zij luid.³

De mensen ontvingen onverwachts uit hun midden bemoediging van twee personen: Haggai, een oude profeet, en een jonge profeet Zacharia. Haggai herinnerde de mensen eraan dat de ware glorie van Salomo's tempel niet voortkwam uit wat Salomo of iemand anders eraan had gedaan. Het was niet Salomo's tempel. Het was Gods tempel. Haggai zei: 'Want dit zegt de Heer van de hemelse machten: "Nog een korte tijd, een ogenblik slechts, en ik zal de hemel en de aarde, de zee en het land doen beven. Alle volken breng ik in beroering, hun schatten zullen mij toevallen en mijn huis zal ik vullen met pracht en rijkdom—zegt de Heer van de hemelse machten. Het zilver is voor mij en het goud is voor mij—spreekt de Heer van de hemelse machten. De luister van deze tempel zal groot zijn, nog groter dan voorheen—zegt de Heer van de hemelse machten—, en van hieruit zal ik jullie vrede en voorspoed geven—spreekt de Heer van de hemelse machten."⁴

Deze hoop werd verder aangewakkerd toen de jonge profeet Zacharia sprak: 'Juich, Sion, Jeruzalem, schreeuw het uit van vreugde! Je koning is in aantocht, bekleed met gerechtigheid en zege. Nederig komt hij aanrijden op een ezel, op een hengstveulen, het jong van een ezelin.⁵

Hoe kunnen deze geweldige profetieën worden toegepast op Jezus' intocht in Jeruzalem in Matteüs 21:1–11?

10

'Christus volgde het joodse gebruik voor een koninklijke intocht. Hij reed op het dier waarop de koningen van Israël gewoon waren te rijden en de profeten hadden voorgezegd dat de Messias op deze wijze zijn koningschap zou aanvaarden. Zodra hij op het veulen zat, klonk een luid gejuich. De menigte begroette hem als de Messias, als hun koning. Jezus aanvaardde nu de huldeblijken die hij voorheen nooit had toegestaan en de discipelen zagen dit als bewijs dat hun blijde hoop werkelijkheid zou worden en zij hem op de troon zouden zien. De menigte was overtuigd dat het uur van hun bevrijding gekomen was. In hun verbeelding zagen zij de legers van Rome uit Jeruzalem verdreven en Israël weer als een onafhankelijke natie.⁶

Keer op keer lezen we hoe de Schriften in vervulling gingen. Toch begrepen de mensen dat niet op het moment zelf. Welke lessen kunnen we hier voor onszelf uit halen?

³ Ezra 3:12

⁴ Haggai 2:6–9

⁵ Zacharia 9:9

⁶ Ellen G. White, *Jezus—De wens der eeuwen*, blz. 470

Zacharia 9:9 en Matteüs 21:1–11
Hoe kwam deze profetie uit?

JEZUS IN DE TEMPEL

Vanaf de eerste dagen na de zondeval was een dierenoffer het middel dat God gebruikte om de wereld het verlossingsplan te onderwijzen: redding door genade vanwege geloof in de komende messias.⁷ Een sterk voorbeeld van deze waarheid vinden we in Genesis 4, het verhaal van Kaïn en Abel en de tragedie naar aanleiding van, onder andere, aanbidding.⁸ Dus toen God Israël zijn uitverkoren volk 'een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk,'⁹ noemde, ontwierp hij ook een heiligdomsdienst als een uitgebreidere en vollediger verklaring van verlossing. Het evangelie werd verkondigd door de symbolen en typen van de heiligdomsdienst in de tabernakel in de woestijn, in Salomo's tempel en in de tempel die gebouwd werd na de terugkeer uit Babylon.

Ondanks hun goddelijke oorsprong werden de tempel en de rituelen echter geleid door zondige mensen. Zoals met bijna alles waarbij mensen betrokken zijn, ontaardde de heilige dienst, ook al had God deze ingesteld om zijn liefde en genade aan de gevallen wereld te openbaren. In Jezus' tijd was de tempel zo corrupt geworden door de hebzucht van de priesters (juist de personen aan wie de uitvoering van de diensten was toevertrouwd!), dat 'in de ogen van het volk de heiligheid van de offerdienst in grote mate teniet [was] gedaan'.¹⁰

Lees Matteüs 21:12–17. Wat kunnen wij, als aanbidders van God, hiervan leren?

Net zoals in veel andere situaties citeert Jezus de Schrift om zijn handelingen te rechtvaardigen. Dit bewijst nogmaals dat wij als volgelingen van de Heer de Bijbel centraal moeten stellen als het gaat over ons wereldbeeld en onze moraal. Naast zijn verwijzing naar de Schrift leverden zijn wonderbaarlijke genezingen van de blinden en verlamden een nog krachtiger en overtuigender bewijs van zijn goddelijke natuur en roeping. Hoe tragisch dat degenen die het gevoeligst en meest open zouden moeten staan voor al dit bewijs, de personen waren die Jezus het hardst bestreden. Bang om hun eigen aardse rijkdom en positie als 'beheerders' en 'beschermers' van de tempel te verliezen, zouden velen datgene mislopen waarnaar de tempeldienst juist verwees: verlossing in Jezus.

Hoe kunnen wij voorkomen dat ons verlangen om iets te verwerven of te behouden (zelfs als het iets goeds is), niet het allerbelangrijkste in gevaar brengt: ons eeuwig leven?

⁷ Zie Romeinen 4:13–16

⁸ Zie ook Openbaring 14:7–12

⁹ Exodus 19:6

¹⁰ Ellen G. White, *Jezus—De wens der eeuwen*, blz. 485–486

GEEN VRUCHTEN

Jezus' reiniging van de tempel was een daad van mededogen. Het was op de pleinen voor de heidenen waar gekocht en verkocht werd. Jezus wilde dat zijn huis een plek van gebed en aanbidding voor alle volken zou zijn.

Maar de reiniging was ook een oordeel. De leidinggevende priesters van de tempel hadden hun mogelijkheden om alle volken te zegenen om zeep geholpen. De dag van hun oordeel was nabij. Als zij, na alles wat Jezus had gedaan om zijn goddelijke roeping te openbaren, bleven weigeren om hem te aanvaarden, wat kon er dan anders gebeuren dan dat zij de vruchten van hun droevige keuzes zouden oogsten?

Lees Matteüs 21:18–22. Hoe verhoudt Jezus' vervloeking van de vijgenboom zich tot zijn reiniging van de tempel?

Met de vervloeking van de vijgenboom speelde Jezus een levende gelijkenis over de vele leiders van het Joodse volk die uiteindelijk en onherroepelijk zouden oogsten wat ze gezaaid hadden. Maar we moeten onthouden dat deze gelijkenis niet alle religieuze leiders betrof. Velen zijn daadwerkelijk tot geloof in Jezus als de messias gekomen. 'Het woord van God vond steeds meer gehoor, zodat het aantal leerlingen in Jeruzalem sterk groeide; ook een grote groep priesters aanvaardde het geloof.'¹¹ De tempeldienst droeg echter, net als de vijgenboom, geen vruchten meer en zou spoedig zijn functie verliezen.

Deze daad en Jezus' harde woorden moeten de discipelen zeer geschokt hebben. Zij waren nog steeds bezig de lessen van erbarmen en openheid te begrijpen die Jezus had laten zien in zijn werk. Dit was dezelfde Jezus die had verkondigd dat hij niet gekomen was om de wereld te veroordelen, maar om haar te verlossen. Dezelfde Jezus die beweerde: 'Want de Zoon des mensen is niet gekomen om de zielen der mensen te verderven, maar om te behouden.'¹² Elk woord en elke daad van zijn publieke optreden was gewijd aan het herstellen van de zondige mensheid, om mensen te wijzen op de hoop en de belofte van een nieuw leven in hem. Dus het verraste hen dat hij zo onverbiddelijk en beslist sprak en handelde. Daarom schreef Matteüs dat zij 'verbaasd'¹³ waren over wat hij had gedaan.

Ongetwijfeld zijn er mensen die vroeg of laat Gods genade volledig afwijzen.¹⁴ Waarom zouden we het oordelen hierover aan God moeten overlaten, of het nu over anderen of over onszelf gaat?

¹¹ Handelingen 6:7

¹² Lucas 9:56, Statenvertaling (editie 1977)

¹³ Matteüs 21:20

¹⁴ Zie Genesis 6:13; 15:16; 19:24; Openbaring 22:11

Matteüs 21:18–22

Waar kan geloof zonder twijfel toe leiden?

DE STEEN

Stel dat je nog maar een paar dagen te leven had, wat zou je met die dagen doen? Een van de dingen die Jezus deed was verhalen vertellen die een diepe indruk op zijn luisteraars zouden maken.

Lees Matteüs 21:33–46. Wie vertegenwoordigen elk van de volgende personen?

Landheer:

.....

Wijnbouwers:

.....

Knechten:

.....

Zoon:

.....

Let op hoe Jezus Psalm 118:22, 23 citeert. Met het citeren van de profetie over de afgekeurde steen verwijst Christus naar een gebeurtenis in de geschiedenis van Israël. Het incident stond in verband met de bouw van de eerste tempel. Toen de tempel van Salomo werd gebouwd, maakten de steenhouwers de enorme stenen voor de muren en de fundering volledig klaar bij de steengroeve. Nadat ze bij het gebouw zelf waren gebracht, mochten ze niet meer door een werktuig bewerkt worden. Er mocht geen bijtel- of hamergeluid te horen zijn. De arbeiders hoefden ze alleen maar in de juiste positie te plaatsen. Er was één steen voor de fundering geleverd, die een ongebruikelijke grootte en een eigenaardige vorm had. De arbeiders konden er geen plek voor vinden en aanvaardden hem niet. Hij veroorzaakte ergernis omdat hij nutteloos in de weg lag. Voor een lange tijd bleef hij een afgekeurde steen.

10

‘Maar toen de bouwlieden de hoeksteen moesten leggen, zochten zij lange tijd naar een geschikte steen, die groot en sterk genoeg zou zijn, geschikt om het gewicht te torsen dat daarop zou rusten. ... Ten slotte viel de aandacht op de steen die zolang verworpen was geweest. ... De steen werd goedgekeurd, op de juiste plaats aangebracht en bleek daar precies te passen.’¹⁵

Lees Matteüs 21:44 nog een keer. Er zijn twee manieren waarop men zich tot de steen kan verhouden: de ene is struikelen over de steen en gebroken worden; de andere manier is dat de steen op jou valt en je verpletterd. Wat is het cruciale verschil tussen de twee manieren?¹⁶

.....

¹⁵ Ellen G. White, *Jezus—De wens der eeuwen*, blz. 493

¹⁶ Zie ook Psalm 51:7 en Daniël 2:34

Romeinen 4:13–16

Waar heeft de belofte mee te maken?

DE PRIJS VAN GENADE

Het goede nieuws in de Bijbel is dat we gemaakt zijn door een liefhebbende God die ons heeft voorzien van een oplossing voor de zonde en de dood door het offer van Jezus aan het kruis. Dit thema zien we op de een of andere manier in de hele Bijbel terugkeren. We zien het ook in de volgende gelijkenis van Jezus.

Lees Matteüs 22:1–14. Wat leert deze gelijkenis over verlossing door geloof?

Hoe onverbiddelijk deze gelijkenis ook lijkt, het is belangrijk te onthouden dat het hier om essentiële zaken gaat die op het spel staan: eeuwig leven of eeuwige vernietiging voor elke mens. Wat kan hiermee vergeleken ooit belangrijker zijn?

Wanneer we naar het kruis kijken, en beseffen wat het God heeft gekost om een voorziening te treffen voor de redding van de mensheid, zien we over welke enorme, diepe en onvoorstelbare zaken het gaat. We hebben het over één persoon van de eeuwige Godheid die de volle laag van Gods eigen furie over de zonde incasseert. Ernstiger dan dit kan het niet worden. Als dit een onderwerp is dat we tot in de eeuwigheid zullen bestuderen, dan moeten we er niet van opkijken dat we het nu nog maar amper kunnen bevatten.

Vandaar d krachtige compromisloze woorden in deze gelijkenis. God heeft ervoor gezorgd dat iedereen deel kan nemen aan dit bruiloftsfeest.¹⁷ Er was genadig voorzien in alles wat nodig was. Daarvoor was zo'n hoge prijs betaald, dat geen enkele gelijkenis die ooit kon onthullen. Het was dus al erg genoeg dat er genodigden waren die de bruiloft niet interessant genoeg vonden en doorgingen met hun eigen zaken. *Maar sommigen vielen zelfs degenen aan die hen deze goedgunstige uitnodiging kwam brengen.* Het is daarom niet verrassend dat de reactie compromisloos was.

10

Wat is de betekenis van het 'bruiloftskleed'?¹⁸

Het kleed vertegenwoordigt de rechtvaardigheid van Christus. Een rechtvaardigheid die tot uiting komt in de handel en wandel van de heiligen. De man zonder kleed staat voor de belijdende christenen die wel de voorrechten van genade en verlossing opeisen, maar die niet hebben toegestaan dat het evangelie hun levens en karakters heeft veranderd. Voor een hoge prijs is er in alles voorzien voor degenen die gehoor geven aan de uitnodiging. Deze gelijkenis laat zien dat er meer komt kijken om Gods koninkrijk te betreden dan dat je alleen aan de deur verschijnt.

¹⁷ Zie Openbaring 19:7

¹⁸ Zie ook Openbaring 19:8

Openbaring 14:7–12
Waar komt het op aan?

VERDERE STUDIE

GESPREKSVRAGEN

- ◆ Denk na over hoe definitief en machtig de dood is en hoe vergeefs de eeuwenlange menselijke inspanningen zijn geweest om de dood te verslaan. Het beste dat we kunnen doen is onze dode lichamen in stand houden. Maar dat is geen overwinning op de dood. Het is alsof je een auto met een opgebrande motor weer rijklaar probeert te maken met een nieuwe verflaag. Om de dood voor ons te overwinnen, was er zoiets intens en dramatisch nodig als de dood en opstanding van de Zoon van God. Wat zegt u dit over hoe centraal het kruis moet staan bij alles waarop we hopen en in geloven?
- ◆ Denk nog eens na over wat het betekent dat we bedekt zijn met de rechtvaardigheid van Jezus. Hoe helpt een correct en gebalanceerd begrip van dit belangrijke thema ons om zowel goedkope genade als wetticisme te vermijden? Waarom is het cruciaal dat we ons hoeden voor beide extremen?

De kop in de Londense krant was 'Vrouw drie jaar lang dood in appartement: skelet van Joyce gevonden op de bank met de TV nog steeds aan'.¹⁹ Drie jaar lang dood in een appartement in Londen en niemand had haar gemist? Niemand had haar gebeld om te horen hoe het ging? Hoe kan dit gebeurd zijn, zeker in een tijdperk van bijna onbeperkte communicatie? Toen het verhaal voor het eerst bekend werd, haalde het het internationale nieuws. Vooral de mensen in Londen waren verbijsterd. Hoe had ze zo lang dood kunnen zijn zonder dat iemand het wist? Maar zonder de hoop en belofte van het evangelie, en zonder de verlossing waarvoor zo'n hoge prijs is betaald, zijn we allemaal gedoemd tot dezelfde vergetelheid als deze arme Londense vrouw. Maar die situatie is nog erger, omdat er niemand zal zijn om ons te vinden en om onze ondergang drie jaar of zelfs drie miljard jaar na de feiten te betreuren. Wetenschappers zijn het er nu over eens dat de gehele kosmos vroeg of laat zal uitsterven tijdens wat de 'kosmische warmtedood' wordt genoemd of een soortgelijke vrolijke naam. Maar het kruis vertelt ons dat dit perspectief onjuist is. In plaats van eeuwige vergetelheid hebben we een belofte gekregen van eeuwig leven in een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Hoe kunnen we leren, met zo'n ongeloofelijk fantastisch vooruitzicht, om niets of niemand ons in de weg te laten staan van wat Jezus ons aanbiedt?

¹⁹ www.theguardian.com/film/2011/Oct/09/joyce-vincent-death-mystery-documentary

Handelingen 6:1-7

Waardoor groeide het aantal leerlingen?

Matteüs 22:1–14

Jezus gaat op weg naar Jeruzalem

IJSBREKERVRAAG

Als u één enkel punt van deze gelijkenis zou willen onthouden—iets wat u bijzonder geraakt heeft—wat zou dat dan zijn?

IK VERKEN

De twee voorgaande gelijkenissen van de twee zonen en de slechte wijnbouwers hebben een confronterend karakter.¹ De bedoeling is de luisteraars erop te wijzen hoe ernstig het is als je Jezus afwijst. Die weigering wordt met name onderstreept door het woord 'willen' in vers 3, ze 'wilden niet komen'.² De genodigden 'negeerden' de uitnodiging. Het verwijt geldt dan ook hun onverschilligheid: het feit dat ze negeren wat hun wordt aangeboden. De drie gelijkenissen vormen de ultieme waarschuwingen in het evangelie van Matteüs. Maar ze werden door de joodse leiders niet op prijs gesteld.

IK BESTUDEER

In tegenstelling tot de versie van Lucas 14:15–24 ontdekken we in het evangelie van Matteüs een element van geweld. Als het evangelie werd samengesteld rond het jaar 80 na Christus, zou het een verwijzing kunnen zijn naar de eerste joodse opstand en de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen, zo'n tien tot vijftien jaar eerder.

Als tweede uitnodiging stuurt de koning zijn dienaren naar de toegangswegen van de stad waar ze gemakkelijk een heel groot aantal mensen kunnen bereiken.

- ◆ Hoe past een dergelijke massale oproep bij een wereldwijde zendingsopdracht die door Matteüs sterk wordt benadrukt?

Het slot van de gelijkenis, de verzen 11–14, vinden we alleen bij Matteüs en niet bij Lucas. Het vormt bijna een tweede gelijkenis.

- ◆ Kunt u deze verzen lezen als dat het niet met iedereen wel goed komt? Hoe heeft dat te maken met het feit dat van de gelovigen in de eerste plaats rechtvaardigheid wordt verwacht?

10

De schrijver herinnert de lezers hier aan de praktische eisen die aan de gelovigen worden gesteld en vooral ook aan de grote aantallen heidenchristenen die zich in de tachtiger jaren van de eerste eeuw bij de kerk voegden. De eerste uitleg van de betekenis van het bruiloftskleed richt zich meestal op *ethische* waarden. Dit kledingstuk symboliseert dan de goede werken, of de grotere rechtvaardigheid die een discipel moet kenmerken.

- ◆ Wat heeft dit te maken met de 'vruchten' die een mens moet voortbrengen?

¹ Matteüs 21:28–32 en 21:33–46

² Vergelijk Matteüs 18:30 en 23:37

Matteüs 22:1–15

Wat zegt dit over verlossing
door geloof?

IK PAS TOE

- ♦ Wat wordt van een discipel van Christus verwacht? Hoe kan een leerling van Jezus luisteren naar en zich openstellen voor alles wat God hem wil zeggen?
- ♦ Hoe kan een discipel zich steeds bewust zijn van hoe royaal de goddelijke uitnodiging is? Waarom is het nooit zijn taak om te oordelen om te bepalen wie het waard is om binnen te gaan? Waarom kan hij nooit zeggen wie wel of niet zal worden buitengesloten?
- ♦ Wat vindt u van de volgende houding van een leerling van Jezus? Een leerling van Jezus realiseert zich dat er heel velen zijn die de uitnodiging aanvaarden, terwijl hij dat misschien van sommigen niet zou verwachten. Een leerling van Jezus kan oprecht blij zijn over deze goddelijke liefde die al onze grenzen overstijgt. Leg uit wat u vindt van deze houding.
- ♦ Hoe kan een leerling van Jezus een getuige zijn van de ruimhartigheid van God. Hoe laat hij zien dat hijzelf vergeving heeft ontvangen. Hoe kan zijn getuigenis bevrijdend en weldadig zijn voor anderen.

10

IK BID ...

Dank u goede God dat uw liefde groter is dan ik mij kan voorstellen. Geef mij uw liefde in mijn hart zodat ik u kan weerspiegelen naar andere mensen toe.
Amen.

BETROUWBARE MENSEN

Openingsvraag

Welke verandering in je gedrag heb je toegepast afgelopen week? Wat was het effect daarvan? Bespreek.

Lees samen Matteüs 21:33-46

Ijsbrekervraag

Stel je bent de baas van een bedrijf en je moet op reis. Hoe regel je betrouwbare mensen die het bedrijf voor jou waarnemen?

Inspiratie

‘Het koninkrijk is voor mensen die doen wat God wil.’¹

Behandel de tekst

- ♦ **Zondag:** vers 33-37. Wie of wat wordt er bedoeld met de landheer, de wijnbouwers, de knechten en de wijngaard? Leg uit.
- ♦ **Maandag:** vers 38-41. Waar verwijst Jezus naar met de dood van de zoon in het verhaal? Wat betekent het dat de wijngaard aan anderen wordt gegeven? Bespreek met elkaar.
- ♦ **Dinsdag:** vers 42-44. Hoe kun je over de ‘steen’ struikelen en gebroken worden. Wat bedoelt Jezus hier? Bespreek met elkaar.
- ♦ **Woensdag:** vers 45-46. Bij welk deel van het verhaal kregen de priesters en de farizeeën in de gaten dat het over hen ging? Waarom werden ze daar zo boos van? Leg uit.

Toepassing

- ♦ **Donderdag.** Hoe was Jezus welkom op verschillen momenten in je leven? Heb je ook het idee gehad dat je Gods koninkrijk verdiende? Waarom wel/niet? Leg uit.
- ♦ **Vrijdag.** Wie is Jezus in jouw leven? Een steen om je nek, een steen waar je over struikelt, of een steen waar je je leven op bouwt? Leg uit aan de groep.
- ♦ **Sabbat.** Met wie identificeer je je het meest in dit verhaal. Leg uit waarom?

Opdracht

Houd je deze week aan je beloftes. Vertel sabbat hoe dat ging.

¹ Matteüs 21:42-43, Bijbel in Gewone Taal